

**Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **1.1 Produktidentifikator**
  - **Handelsnavn: Technovit Universal Liquid**
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

  - **Stoffets/præparatets anvendelse** Resin for indirect surface testing and impressions
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
  - **Producent/leverandør**

Kulzer GmbH
Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)
Tel.: +49 (0)6181 9689-2570 (Wehrheim)
  - **For yderligere information:** email: technik.wehrheim@kulzer-dental.com
- **1.4 Nødtelefon:** Emergency CONTACT (24-Hour-Number): +49 (0)6132-84463

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
  - **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Flam. Liq. 2 H225 Meget brandfarlig væske og damp.
Skin Irrit. 2 H315 Forårsager hudirritation.
Skin Sens. 1 H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
STOT SE 3 H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
- **2.2 Mærkningselementer**
  - **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

    - **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07
  - **Signalord** Fare
  - **Farebestemmende komponent(er) til etikettering:**

methacrylat
  - **Faresætninger**

H225 Meget brandfarlig væske og damp.
H315 Forårsager hudirritation.
H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
  - **Sikkerhedssætninger**

P210 Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt.
P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P243 Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
P370+P378 Ved brand: Anvend til brandslukning: CO2, sand, slukningspulver.
P403 Opbevares på et godt ventileret sted.
- **2.3 Andre farer**
  - **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
    - **PBT:** Ikke relevant.

(Fortsættes på side 2)

DK

**Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

· **vPvB:** Ikke relevant.

(Fortsat fra side 1)

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- **3.2 Kemisk betegnelse: Blandinger**
- **Beskrivelse:** Blanding bestående af nedenstående stoffer.

· **Farlige indholdsstoffer:**

CAS: 80-62-6 EINECS: 201-297-1 Reg.nr.: 01-2119452498-28-0000	methylmethacrylat Flam. Liq. 2, H225; Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	> 90%
CAS: 99-97-8 EINECS: 202-805-4	N,N-dimethyl-p-toluidin Acute Tox. 3, H301; Acute Tox. 3, H311; Acute Tox. 3, H331; STOT RE 2, H373; Aquatic Chronic 3, H412	0-5%

- **Yderligere anvisninger:** Teksten til de anførte farehenvísninger fremgår af kapitel 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

- **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
- **Generelle anvisninger:**
Forgiftningssymptomer kan optræde med mange timers forsinkelse, derfor skal lægeovervågningen vare mindst 48 timer efter et uheld.
- **Efter indånding:** Tilførsel af frisk luft, i tilfælde af symptomer skal der søges læge.
- **Efter hudkontakt:**
Skal omgående vaskes af med vand og sæbe, skyl godt efter.
Søg læge ved vedvarende hudirritation.
- **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **Efter indtagelse:**
Skyl munden og drik rigeligt vand.
Søg læge.
Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
Blanding bestående af nedenstående stoffer.
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:** CO₂, sand, slukningspulver. Brug ikke vand.
- **Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde:** Vand
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Kan danne eksplosive gas-luft-blandinger.
Ved ophedning eller brand kan der dannes giftige gasser.
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:** Bær åndedrætsværn.
- **Yderligere oplysninger -**

DK
(Fortsættes på side 3)

**Sikkerhedsdatablad
 ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 2)

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
 Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
 Indtrængen i kloaksystem, gruber og kældre skal forhindres.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
 Opsamles med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).
 Kontamineret materiale skal bortskaffes som affald ifølge punkt 13.
 Må ikke skylles væk med vand eller vandige rengøringsmidler.
 Fyldes på egnede beholdere for genbrug eller bortskaffelse
- **6.4 Henvisning til andre punkter**
 Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
 Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
 Hold beholderen tætsluttende lukket.
 Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.
  - **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:**
 Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.
 Træf forholdsregler mod elektrostatiske opladninger.
- **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
  - **Opbevaring:**
    - **Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Opbevares på et køligt sted.
    - **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Ikke påkrævet.
    - **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
 Hold beholderen tætsluttende lukket.
 Opbevares køligt og tørt i tætsluttende beholdere.
- **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:**
 Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **8.1 Kontrolparametre**

· Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:	
80-62-6 methylnmethacrylat	
GV ( )	102 mg/m ³ , 25 ppm
	H
· DNEL-værdier	
80-62-6 methylnmethacrylat	
Dermal	worker industr., l.te., syst. 74,3 mg/Kg/d (human)
Inhalation	worker industr., l.te., syst. 210 mg/m ³ (human)
· PNEC-værdier	
80-62-6 methylnmethacrylat	
freshwater	0,94 mg/l (aqua)

(Fortsættes på side 4)

**Sikkerhedsdatablad
 ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 3)

· **Yderligere anvisninger:**

Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

· **8.2 Eksponeringskontrol**

· **Personlige værnemidler:**

· **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**

Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.

Forurenet, gennemvædet tøj skal det tages af med det samme.

Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.

Undgå kontakt med huden

Undgå kontakt med øjne og hud.

· **Åndedrætsværn:**

Ved kortvarig eller ringe belastning skal der benyttes åndedrætsværn med filter, ved intensiv eller længere eksponering skal der benyttes luftforsynet åndedrætsværn.

· **Håndbeskyttelse:**

Hvis hudkontakt ikke kann undgås bør beskyttelseshandsker anvendes for at undgå mulige følelsesreaktioner

Handsker som tåler opløsningsmidler

Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og kunne tåle produktet/stoffet/præparatet.

Ved valg af handskematerialet skal der tages højde for gennemtrængningstider, permeabilitetstal og nedbrydning.

· **Handskemateriale:**

Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den ene fabrikant til den anden. Da produktet er et præparat af flere forskellige stoffer, kan handskematerialernes bestandighed ikke beregnes på forhånd og skal derfor efterprøves inden brugen.

· **Handskematerialets gennemtrængningstid**

Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.

· **Til længerevarende kontakt på maksimal 15 minutter er handsker af følgende materialer velegnede:**

Butylgummi

Fluorgummi (viton)

Nitrilgummi

Chloroprenogummi

· **Øjenbeskyttelse:** Beskyttelsesbriller

· **Kropsbeskyttelse:** Let beskyttelsesbeklædning

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

· **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

· **Generelle oplysninger**

· **Udseende:**

· **Form:**

Flydende

· **Farve:**

Farveløs

· **Lugt:**

Karakteristisk

· **Lugttærskel:**

Ikke bestemt.

· **pH-værdi:**

Ikke bestemt.

· **Tilstandsændring**

· **Smeltepunkt/smelteområde**

Ikke bestemt

· **Kogepunkt/kogeområde**

100 °C

· **Flammepunkt:**

10 °C

(Fortsættes på side 5)

**Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 4)

· Antændelighed (fast, i luftform):	Ikke relevant.
· Antændelsepunkt:	430 °C
· Nedbrydningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantændelighed:	Produktet er ikke selvantændeligt.
· Ekspløsningsfare:	Produktet er ikke eksplosivt, der kan dog dannes eksplosive damp-/luftblandinger.
· Ekspløsningsgrænser:	
· Nedre:	2,1 Vol %
· Øvre:	12,5 Vol %
· Damptryk ved 20 °C:	47 hPa
· Densitet ved 20 °C:	0,940 g/cm ³
· Relativ densitet	Ikke bestemt.
· Damptæthed	Ikke bestemt.
· Fordampningshastighed	Ikke bestemt.
· Opløselighed i/blandbarhed med	
· Vand:	Ikke eller kun lidt blandbar.
· Fordelingskoefficient (n-octanol/vand):	Ikke bestemt.
· Viskositet:	
· dynamisk ved 20 °C:	1 mPas
· kinematisk:	Ikke bestemt.
· Opløsningsmiddelindhold:	
· MAL	5-6
· 9.2 Andre oplysninger	Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.
- **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.5 Materialer, der skal undgås:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:**

Der er ikke kendskab til nogen farlige nedbrydningsprodukter.

· **Yderligere oplysninger:**

Ved overholdelse af den foreskrevne anvendelseskoncentration er der ingen risiko for dannelse af stabile emulsioner.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- **11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**

· **Akut toksicitet**

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· **Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**

80-62-6 methylmethacrylat

Oral	LD50	>5000 mg/kg (rat)
------	------	-------------------

(Fortsættes på side 6)

**Sikkerhedsdatablad
 ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 5)

Dermal	LD50	>5000 mg/kg (rab)
Inhalation	LC50/4 h	29,8 mg/l (rat)
99-97-8 N,N-dimethyl-p-toluidin		
Inhalation	LC50/4 h	1400 mg/l (rat)

- **Primær irritationsvirkning:**
  - **På huden:**
 Forårsager hudirritation.
  - **Alvorlig øjenskade/øjenirritation**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
- **Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering**
 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
- **CMR-virkninger (kræftfremkaldende egenskaber, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet)**
  - **Kimcellemutagenicitet**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
  - **Kræftfremkaldende egenskaber**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
  - **Reproduktionstoksicitet**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
- **Enkel STOT-eksponering**
 Kan forårsage irritation af luftvejene.
- **Gentagne STOT-eksponeringer**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
- **Aspirationsfare**
 Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

· **12.1 Toksicitet**

· **Toksicitet i vand:**

99-97-8 N,N-dimethyl-p-toluidin

LC50/96h | 100 mg/l (fish)

- **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
  - **Yderligere økologiske oplysninger:**
    - **Generelle anvisninger:**
 Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
 Risiko for forurening af drikkevandet allerede ved udslip af små mængder i undergrunden.
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
  - **PBT:** Ikke relevant.
  - **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

DK
 (Fortsættes på side 7)

**Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 6)

PUNKT 13: Bortskaffelse

· **13.1 Metoder til affaldsbehandling**

· **Anbefaling:**

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald. Må ikke udledes i kloaksystemet.
Kontaktér producenten vedrørende genbrug.

· **Europæisk affaldskatalog**

11 01 98 Andet affald indeholdende farlige stoffer

· **Urensede emballager:**

· **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

PUNKT 14: Transportoplysninger

· **14.1 FN-nummer**

· **ADR, IMDG, IATA**

UN1247

· **14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)**

· **ADR**

1247 METHYLMETHACRYLAT, MONOMER,
STABILISERET, opløsning

· **IMDG, IATA**

METHYL METHACRYLATE MONOMER,
STABILIZED solution

· **14.3 Transportfareklasse(r)**

· **ADR**

· **klasse**
· **Faremærkat**

3 (F1) Brandfarlige væsker
3

· **IMDG, IATA**

· **Class**
· **Label**

3 Brandfarlige væsker
3

· **14.4 Emballagegruppe**

· **ADR, IMDG, IATA**

II

· **14.5 Miljøfarer:**

· **Marine pollutant:**

Nej

· **14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren** Advarsel: Brandfarlige væsker

· **Kemler-tal:**

339

· **EMS-nummer:**

F-E, S-D

· **Stowage Category**

B

· **Stowage Code**

SW2 Clear of living quarters.

(Fortsættes på side 8)

**Sikkerhedsdatablad
 ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 7)

· 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Ikke relevant.

· Transport/yderligere oplysninger:

-

· ADR

- **Begrænsede mængder (LQ)**
- **Undtagne mængder (EQ)**

1L
 Kode: E2
 Største tilladte nettomængde pr. indvendig emballage: 30 ml
 Største tilladte nettomængde pr. ydre emballage: 500 ml

- **Transportkategori**
- **Tunnelrestriktionskode**

2
 D/E

· IMDG

- **Limited quantities (LQ)**
- **Excepted quantities (EQ)**

1L
 Code: E2
 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml
 Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml

· UN "Model Regulation":

UN1247, METHYLMETHACRYLAT, MONOMER, STABILISERET, opløsning, 3, II

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

· 15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

· Direktiv 2012/18/EU

- **Tærskelmængde (tons) for anvendelse af Kolonne 2-krav** 5.000 t
- **Tærskelmængde (tons) for anvendelse af Kolonne 3-krav** 50.000 t
- **Forordning (EF) nr. 1907/2006 BILAG XVII Begrænsninger:** 3

· 15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering: Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produkttegenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

· Risikoangivelser

- H225 Meget brandfarlig væske og damp.
- H301 Giftig ved indtagelse.
- H311 Giftig ved hudkontakt.
- H315 Forårsager hudirritation.
- H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.
- H331 Giftig ved indånding.
- H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
- H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
- H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

· Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 IATA: International Air Transport Association

(Fortsættes på side 9)

DK

**Sikkerhedsdatablad
ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31**

Trykdato: 11.09.2017

Versionsnummer 3

Revision: 11.09.2017

Handelsnavn: Technovit Universal Liquid

(Fortsat fra side 8)

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
Flam. Liq. 2: Brandfarlige væsker – Kategori 2
Acute Tox. 3: Akut toksicitet – Kategori 3
Skin Irrit. 2: Hudætsning/hudirritation – Kategori 2
Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1
STOT SE 3: Specifik målorgantoksicitet (enkelt eksponering) – Kategori 3
STOT RE 2: Specifik målorgantoksicitet (gentagen eksponering) – Kategori 2
Aquatic Chronic 3: Farlig for vandmiljøet - langtidfare for vandmiljøet – Kategori 3

* Dataene ændret i forhold til tidligere version

DK